

● **Mil-Ha'nın yurt çapında araştırmalarının sonucu**

Kültür mirasımız Allah'a emanet!

MİLLİYET HABER AJANSI

namadığı saptandı.

Mil-Ha büro ve muhabirlerinin yurt genelinde yaptıkları araştırmaya göre Ordu, Artvin, Erzincan, Sakarya ve Ağrı gibi asırlarca birçok

● Müzelerimiz ve "ören yerlerimiz"deki koruma önlemleri, çağdaş yöntemlerin çok gerisinde kalıyor...

uygarlığa beşiklik yapmış illerimizde müze bulunmuyor. Buralardaki arkeolojik değerler, hiçbir koruma

önlemi alınmaksızın, açıkta, kade-riyle başbaşa bulunuyor. Birçok illerimizdeki müzelerde

alınan koruma önlemleri ise, gelişmiş ülkelerdeki yöntemlerin çok gerisinde kalıyor ve ilkel bir görünüm arz ediyor.

Tarihi ve arkeolojik değerleri ko-

ruma konusunda çağdaş standartların gerisinde kaldığımızı birçok müze yetkilisi de kabul ediyor. Bu yetkililer, "Daha büyük yağmalar olmamasına şükredelim. Müzelerimizdeki eserlerin çoğunun envanteri bile yok. Neyin ne olduğunu, hangi döneme ait bulunduğunu dahi tam olarak bilmiyoruz" diyorlar.

Müze yetkilileri, bakanlıktan koruma konusunda yeterli kadro ve ödenek alamamaktan da yakınıyorlar. Edinilen bilgilere göre müzeler, odacı ve müstahdem kadrosundaki kişilere vardiya usulü bekçilik yaptırılarak korunmaya çalışılıyor. Bu kişilerin tarihi ve arkeolojik değerlerin korunması konusunda herhangi bir eğitimlerinin bulunmadığı, çoğunun silah kullanmayı bilmediği, bir bölümünün ise silah taşıma yetkisi dahi bulunmadığı belirtiliyor.

Mil-Ha büro ve muhabirlerinden konuyla ilgili olarak ulaştırılan bilgiler şöyle:

● **Akdeniz Bölgesi**

Adana, İçel, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeriyle ilçelerindeki müzelerin büyük çoğunluğu tek bekçi ile korunuyor. Asur, Eti, Hitit, Roma, Selçuklu ve Osmanlı devirlerine ait paha biçilmez eserlerin yer aldığı müzelerde koru-

ma önlemlerinin yeterli olmadığı belirtiliyor.

Bölgede sadece Antalya Müzesi'nde kapalı devre televizyon ve alarm sistemi bulunuyor.

● **Orta Anadolu**

Kayseri, Nevşehir, Sivas, Niğde, Yozgat, Konya, Kırşehir illerindeki müzelerimizde vardiya usulüyle çalışan bekçi sayısının az olduğu belirtiliyor. Kayseri'de, bir medrese-müze ise sadece gündüzleri bekçi gözetimi altında tutuluyor, geceleri "Allah'a emanet" ediliyor. Adı geçen illerde ören yerleri ve kümbetler ise, tamamen korumasız durumda. Köylüler, buraları hayvan barınağı olarak kullanıyor. Orta Anadolu'daki müze yetkilileri, "Bir çatı altına alınabilmiş tarihi zenginliklerimizin iki-üç katı, doğada, korumasız durumda" diyorlar.

● **Doğu Anadolu**

Urartu, Bizans, Roma, Selçuklu, Osmanlı devirlerine ait eserlerin yer aldığı Erzincan, Ağrı, Artvin gibi illerimizde müze yok. Buralarda açık hava müzesi niteliğindeki tarihsel kalıntılar, kaderleriyle başbaşa bulunuyor.

● **Güneydoğu Anadolu**

Urartu ve Hitit gibi eski uygarlıkların vatanı olan bölgenin illerinde müzeler, genellikle vardiya usulüyle çalışan birer bekçiyle korunuyor. Bölge illerindeki müzelerin büyük bölümünde arkeolojik ve etnolojik eserler, müze bahçelerinde açıkta duruyor. Müze yetkilileri, özellikle küçük parçaların her an çalınma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu, bekçi denetiminin yeterli olamayacağını, ödeneklerinin ise bekçi sayısını artırmaya elverişli olmadığını belirtiyorlar.

• **Doğu Karadeniz**

Doğu Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinden son derece değerli arkeolojik ve tarihi değerleri barındıran Doğu Karadeniz illerinde müzeler, vardiya usulü çalışan bekçilerle korunuyor. Müzelerin çoğunda alarm sistemi bulunmuyor. Trabzon'da Maçka ilçesindeki dünyaca ünlü Sumela Manastırı'nda son aylarda bazı etkili önlemler alındı ve tarih yağmasının önüne önemli ölçüde geçildi.

• **Marmara Bölgesi**

Bursa, Bolu, İzmit il ve ilçelerindeki müzelerde sekizer saatlik vardiyalarla bekçiler görev yapıyor. Sakarya ilinde müze bulunmuyor. Bu ilde toplanan değerlerin köy muhtarlarının sorumlu olduğu depolarda saklanmasına çalışılıyor. Ne var ki, bu eserlerin çoğu bakımsızlıktan çürüyor.

• **Ege Bölgesi**

Yurdumuzun arkeolojik, etnografik ve tarihsel açıdan en zengin bölgesi olan Ege'de, koruma genellikle yeterli değil. Tarih öncesinden Bizans dönemi sonuna kadar 1100 eserin sergilendiği İzmir Arkeoloji Müzesi ile Osmanlı, Likya ve Bizans eserlerini barındıran Manisa Arkeoloji Müzesi'nde koruma, tamamen vardiyalı birer bekçiye bırakılmış durumda. Bu müzelerde herhangi bir alarm sistemi yok.

EYİCE: "ÖZEN GÖSTERMİYORUZ"

Taşınmaz Tabiat ve Kültür Varlıkları Bölge Kurulu Başkanı Semavi Eyice, "Görünüşte birçok teşkilat kuruyoruz, ama tarihi eserlere gereken özeni göstermiyoruz" dedi.

Tarihi eserlerin korunması görevini üstlenmiş, görüş ve onayı alınması gerekli kuruluşların pek çok il ve ilçede adlarının dahi bilinmediğini belirten Semavi Eyice, bu kuruluşlara araç bile tahsis edilmediğini söyledi.

Tarihi eserlerin tescillerinin yapılmadığını da hatırlatan Eyice, "Süleymaniye Camii'nin bile tapuda kaydı yok" dedi. Eyice, belediyelerin "tapuda kaydı bulunmadığı" gerekçesiyle tarihi eserleri istimlak ettiklerini söyledi.